

10 XU

933

LÊ-VINH-TUY

CON MÈO ĐEN

Tranh vẽ của Trịnh-hữu-Ngọc

SÁCH

HOA XUAN

CỦA TUỔI TRẺ

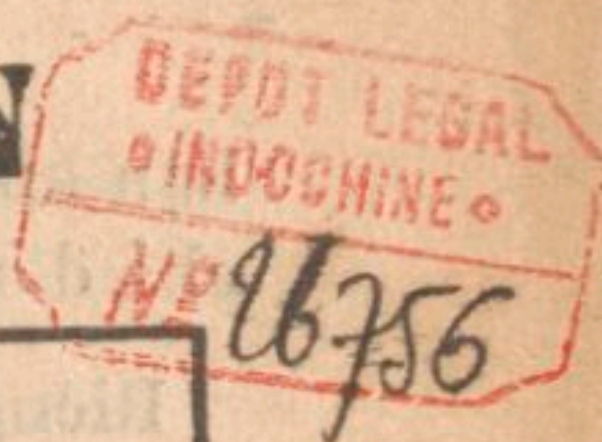
MỘT HÀO MỘT CUỐN
SÁCH HOA XUÂN

GIẤY IN ĐÃ KHAN LẠI MỖI
NGÀY MỘT GIÁ, MỌI VẬT-LIỆU
ĐỀU CAO, NHÀ IN TRONG
KHOẢNG BA THÁNG TRỜI ĐÒI
THÊM MẤY LẦN TIỀN SÁCH
HOA XUÂN TRƯỚC TÌNH
THẾ ẤY KHÔNG GIỮ VỮNG
ĐƯỢC GIÁ CŨ. LÒNG MONG
MỌI THIẾT-THA VẪN LÀ BẠN
THÂN CỦA NHỮNG EM NHỎ
CHĂM ĐỌC, BẮT BUỘC SÁCH
HOA XUÂN CÓ SỰ THAY
ĐỔI ẤY MỚI ĐỦ SỨC SỐNG.
THẬT LÀ MỘT SỰ BẤT ĐẮC DĨ.

SÁCH HOA XUÂN

MỘT HÀO MỘT CUỐN

CON MÈO ĐEN

Con mèo đen !

Tôi không ngần ngại gì lấy ba tiếng ấy đặt tên cho câu truyện con con về đời tôi mà tôi sắp kể cho các bạn nghe.

Lúc này, gió bắc đã bắt đầu thổi, mặt trời vừa lặn, sương lam đã phủ kín cả bầu trời ; ngồi bên cạnh lò sưởi củi nỏ lép tép, mỗi người đều bận công việc riêng ; tôi ngồi lim dim mắt nhìn tia lửa sáng và ôn lại với các bạn tiểu sử đời tôi.

Con mèo đen !

Nghe tên đó chắc các bạn hình dung ngay một con vật đen chúi chúi ngày ngày cuộn tròn trong đồng do bếp, đến bữa mới thò ra cất tiếng gào đòi ăn. Nếu các

16° Indoch.
Pièce 933

bạn không ghét thì chắc các bạn cũng coi thường chứ chả đến yêu được con vật ấy là tôi.

Riêng tôi, không những tôi không ân hận rằng trời đã sinh ra tôi sao lại chả cho một bộ lông trắng, vàng, hoặc loang lổ nếu không được tam thể hay nhị thể cho người ta quý trọng, tôi lại lấy làm vinh dự được có bộ lông đen ấy.

Nhờ nó tôi mới sống sót ở đời và mãi mãi về sau, nhờ nó tôi mới được anh em cùng giống kính nể, và chủ tôi yêu quý nâng niu.

Nhưng đây là câu chuyện về sau này. Bây giờ tôi hằng nói cho các bạn nghe cảnh đau đớn khi tôi mới ra đời và những sự may mắn tôi đã gặp.

1. — Trước khi mở mắt tôi đã bị vứt bỏ ra đường

Cùng lứa với tôi, mẹ tôi sinh tất cả được năm người con. Tôi đứng hàng thứ ba trong số các con ấy. Sở dĩ tôi biết như thế là vì khi mới lọt lòng, trong lúc lần tìm vú mẹ để uống những giọt sữa đầu tôi thấy chen chúc bên tôi còn hai người nữa. Sau khi sinh ra tôi, mẹ tôi còn đỡ dạ và cho ra đời hai em tôi nữa. Tôi biết thế vì tôi thấy rõ ràng mỗi lần mẹ tôi đẻ, là một lần mẹ tôi co rúm người lại, cất tiếng kêu, và giăng vú không cho chúng tôi bú nữa.

Nhưng sau mỗi lần ở cữ, là mẹ tôi lại nằm nghiêng mình, cho chúng tôi bú và liếm láp cho chúng tôi.

Tiếc thay người mẹ hiền từ ấy, tôi không được biết mặt và không bao giờ tôi còn được nghe thấy nói đến ở trên đời.

Tôi ra đời lúc ấy vào buổi sáng. Trông qua làn da mỏng của mí mắt, lúc bấy giờ còn khép chặt mắt tôi, thấy hiện một màu hồng; tôi đã tin đời tôi hoàn toàn tốt đẹp. Nào ngờ đâu cảnh yên ổn của năm mẹ con chúng tôi chỉ được chót lọt có non nửa ngày. Sau đấy mấy giờ chúng tôi bị chia rẽ, không còn được yên vui với nhau.

Trong lúc mẹ con chúng tôi đương ủ ấp cho nhau thì nghe có tiếng dép lép kẹp đi từ bên ngoài vào và có tiếng hỏi :

— Con mèo làm sao nó kêu thế? Hình như nó dở dạ phải không chúng mày?

Có tiếng ở gần chúng tôi nói ra trả lời :

— Thưa bà nó dễ rồi ạ!

— Thế à, dễ mấy con?

— Thưa bà năm con!

Tiếng bà chủ ở ngoài căn nhả :

— Khiếp dễ gì mà dễ lắm thế. Chỉ tổ bần nhà!

Rồi tiếng dép lép kẹp đi ra.

Chúng tôi cũng tưởng xong đấy thì thôi vì ở địa vị chúng tôi thì dầu có sạch sẽ hay bần thiếu cũng chỉ ở trong số bếp nào có bao giờ mong mỏi được sống ở nhà trên. Ngờ đâu đấy chỉ là lời báo trước cho cái tai họa sắp đến để mẹ con chúng tôi sầy đàn tan ghé.

Trưa đến, đi làm về, nghe vợ kể truyện, ông chủ mẹ tôi — tôi gọi thế để khỏi lẫn với chủ tôi sau này — liền đòi vào xem chúng tôi.

Nghe tiếng chân người dậm dịch, tôi đoán biết cả gia-đình họ kéo nhau vào.

Thấy người xem, mẹ tôi cất tiếng kêu ngọt ngào, ý muốn khoe lũ con tốt đẹp.

Không để ý gì đến mẹ tôi, ông chủ nói sảng bảo bà vợ:
— Nuôi làm gì nhiều thế này!

— Thì làm thế nào bây giờ. Đành là nuôi chúng nó độ hai hay ba tháng xem có ai xin thì tổng bớt đi vậy!

— Không được! Những hai ba tháng thì không chịu được đâu! Phải vớt bớt đi ba con; để lại hai cũng khó chịu lắm rồi.

Tiếng bà vợ nhân từ cất lên ngăn cản:

— Như thế tội nghiệp...

Ông chồng sảng tiếng trả lời:

— Tội gì mà tội! Để vậy chúng làm ầm ỹ cả nhà mới lại tội hơn. Cứ vớt ba con đi là phải.

Thế rồi một cánh tay lần lượt nhắc chúng tôi lên để cho mọi người chọn lọc.

Tôi nghe rõ ràng tiếng người reo lên:

— Ô! con trắng!

— Ô! con vá này lại cộc nữa!

— Con này mướp!

— Lại con mướp nữa!

— A! con đen!

Một cảnh tay lần lượt nhấc chúng tôi lên... (trang 4)

Cuộc đầu phiếu bắt đầu ! Tất cả nhà đều bằng lòng để lại con trắng và vứt bỏ hai con mướp. Còn lại con vá và tôi. Sự lựa chọn còn đang phân vân.

— Để con đen lại hơn cậu ạ.

Tiếng một cậu bé cất lên, bị át ngay bởi tiếng một cô bé :

— Đen sì sì ấy ra cái gì. Để con nhì thề hơn cậu ạ.

Người vừa bênh vực tôi thoát đã đổi lòng ngay và tiếp liền một tiếng reo mừng :

— Phải đấy, nó lại cộc nữa !

Thế là ngay lúc ấy người ta dứt tôi ở vú mẹ ra, bỏ vào một cái dẻ, túm bốn đầu lại và mang đi.

Ra đến sân, gió lạnh làm chúng tôi kêu thét lên. Trong nhà mẹ chúng tôi cũng chạy ra kêu. Văng vẳng nghe tiếng hai em chúng tôi ở lại đương khóc vì bị rời vú mẹ.

Nhưng một tiếng quát làm át cả tiếng mẹ con chúng tôi :

— Đóng cửa vào ! Giữ con mẹ nó lại. Còn thằng này chạy nhanh lên.

Tiếng cửa ập mạnh, cái bọc vải mang chúng tôi sóc lên theo tiếng chân người.

Tôi lặng người đi và không còn biết gì thêm về cuộc chia rẽ ấy nữa.

II.— Tôi gặp ân nhân cứu thoát chết và được người mẹ thứ hai

Gió lạnh làm tôi bưng tỉnh lại. Hai em tôi cũng đã hồi lại trước tôi. Chúng tôi vừa đói vừa rét, chen chúc

vào nhau để lấy hơi ấm và lẫn vào nhau tìm vú, tưởng chừng như mẹ chúng tôi còn ở bên.

Bỗng thấy hai người đi đường bảo nhau :

— Có cái bọc gì đây này !

Họ đứng lại. Một người lấy chân hất góc miếng vải phủ lên mình chúng tôi và reo lên :

— Ô ! ba con mèo con !

Chúng tôi vừa đói vừa rét... (trang 6)

Người kia cúi xuống nhìn nói :

— Ừ nhỉ ! một con đen hai con mướp.

— Mắm nhỉ ! lông chúng nó mượt quá. Không biết ở nhà ai lại vứt đi thế này nhỉ !

.....

— Hay mình mang về nuôi đi !

— Nuôi gì được, chúng nó còn non quá, chưa mở mắt thế này !

— Giá nhà ai có mèo để mang về mà nuôi thì được.

— Nhà tôi có chó để không biết có nuôi được không?

— Đòi nào chó nó lại cho mèo bú. Nó chỉ đớp cho một miếng là chết ngay.

— Thì mình bắt tất nhiên nó phải chịu !

Lúc ấy vòng người súm lại mỗi ngày một đông, mỗi người bàn góp một lời ầm ĩ.

Chợt nghe thấy một người đàn ông lên tiếng :

— Cái gì mà đông thế các bà !

— À có ba con mèo người ta vứt bỏ đấy mà !

— Cho tôi xem với nào.

Người ấy xen vào, lấy tay vuốt ve chúng tôi :

— Ba con mèo mập mập quá nhỉ. Thôi nhân thế nhà tôi có mèo để, tôi đem về nuôi vậy.

— Thì nuôi tất cả có được không ?

— Không được ! Con mèo mẹ của nhà tôi năm nay nó đã mười tuổi. Nó đã già lại phải nuôi ba con nó rồi. Có chăm chút lắm cũng chỉ nuôi được một con là cùng.

Người có chó để lúc nãy lên tiếng :

— Thì ông lấy một con về vậy. Còn hai con kia để đấy cho tôi, về bắt con chó mẹ nó nuôi.

— Phải đấy. Ông lấy hai con mướp, tôi lấy con đen này.

— Đực đây mà ! Càng tốt ! Cái giống này là giống mèo Xiêm đây.

Tôi thấy mình bị nhấc bổng lên và đi theo bước chân người. Thế là tôi bị chia rẽ hẳn với các anh em tôi.

Về sau tôi nhón lên, thường nghe chủ tôi nói truyện mới biết rằng trong ba anh em tôi chỉ có một mình tôi sống sót. Hai em tôi về nhà người kia, vì đầu vú chó to quá không bú được, sống thều thót được mấy hôm rồi chết.

Riêng phần tôi có lẽ phần nhờ công chăm chút phần nhờ vì số không chết nên mới sống được đến ngày nay.

Giờ là lúc tôi nói đến bà mẹ nuôi của tôi. Bà ta kể cũng nhu mì ; nhưng trong cái vẻ hiền lành vẫn dấu kỹ cái ương ngạnh nó vốn là di truyền của giống mèo chúng tôi.

Lúc đầu, khi chủ tôi — từ nay tôi gọi ân-nhân tôi bằng tên ấy cho tiện — đưa tôi vào, bắt mẹ nuôi tôi nằm ra cho tôi bú.

Ngửi thấy hơi sữa, tôi lăn ngay tìm vú để bú, trong lúc mọi người reo mừng :

— Đấy ! Nó tỉnh không ! Đã bú ngay rồi.

Tiếc thay phần thì mẹ nuôi tôi già, phần vì bà ta ở cũ đã lâu, sữa không còn mấy nữa. Tôi nhận mãi những đầu vú lép kẹp vẫn không đủ no.

Chắc mẹ nuôi tôi khó chịu vì tôi lắm, tôi đã làm cho bà thêm bận bịu khi các con bà đã nhón, đã chạy nhảy chơi đùa và đã biết ăn cơm, mỗi ngày chỉ còn bú bà hai ba bận.

Vì thế cho nên lúc chủ tôi ở đấy, bà nê lời, dễ yên cho tôi bú, nhưng vẫn nhất định không liếm láp, âu yếm tôi dù chủ tôi bảo thế nào cũng vậy. Đến khi chủ tôi ra ngoài, tức thì bà ngồi nhồm giậy, cắn gáy tôi lễ mễ tha ra ngoài sân bỏ nằm trơ ở đấy một mình.

Hai ba lần bà ta làm như thế. Mãi sau chủ tôi mắng bảo mãi, bà ta mới chịu dễ yên cho nằm chung ở với các con bà và miễn cưỡng vuốt ve tôi những khi có mặt chủ tôi ở đấy.

Mỗi lúc nhớ đến tuổi trẻ của tôi, tôi không thể không nhắc nhở đến cậu bé con chủ tôi.

Nhờ cậu ta luôn luôn săn sóc đến tôi : bắt mẹ nuôi tôi cho bú ; bảo thằng ở mang chén đi xin sữa người những khi sữa mẹ nuôi tôi đã cạn.

Đến khi tôi được hơn một tháng rồi, chính cậu ta thôi thúc thằng ở nhai cơm cho tôi.

Tôi không đến nỗi thiếu lực dần mà chết như hai em tôi, thực cũng là nhờ phúc đức gặp được một nhà ai ai cũng đề tâm săn sóc đến.

Mãi về sau tôi mới biết rằng tôi được sống sót như thế cũng nhờ ở bộ lông tôi : lúc bấy giờ nó đen bóng và mỡ như nhung. Trái lại với người chủ mẹ đẻ tôi, chủ tôi lại thích giống mèo đen và vẫn thường bảo giống « Hắc Miêu » là giống rất kị chuột ; chỉ nghe thấy tiếng kêu chuột cũng đủ sợ rồi.

Tôi nghiệm dần mới thấy lời khen của chủ tôi không phải là quá đáng. Không những giống chuột, anh em

cùng giống tôi sau này vì nể tôi ngay từ khi mới gặp một phần cũng nhờ về bộ lông ấy.

III — Đời sống của tôi trong nhà chủ mới với mẹ và các anh các chị nuôi

Tôi nhón dần trong cảnh chiều chuộng nâng niu, trong lúc các anh các chị nuôi tôi lần lượt đi ở riêng tất cả.

Nhìn vào miệng chum... (trang 12)

Chu tôi đã nhất định giữ tôi ở lại để kể chân mẹ nuôi tôi khi người quá cố đi rồi.

Tính quá nhanh nhẹn của tôi thường làm ấm i cả nhà. Tôi thường bị mắng luôn nhưng cũng thường nhận thấy trong câu mắng có dấu vẽ mền yêu chứ không do lòng ghét bỏ mà ra.

Những kỷ niệm về thời thơ ấu ấy rất nhiều, tôi tạm kể cho các bạn nghe những truyện đáng ghi nhớ nhất.

Lần đầu tiên tôi nhìn thấy bóng tôi là lần tôi suýt chết đuối.

Hôm ấy đương đùa rồn với mẹ nuôi tôi — bấy giờ vì các con bà đi cả nên bà coi tôi thân thiết như con đẻ của bà — ở ngoài sân, tôi chạy đến chỗ góc tường, hết lối liền nhảy phắt lên thành chum nước.

Nhìn vào miệng chum, trên mặt nước lẳng tôi thấy một con vật lông đen bóng đương chiếu hai cặp mắt xanh nhìn tôi. Tính ương ngạnh của giống nòi nổi lên, tôi nổi giận khi thấy con vật ấy dám nhìn thẳng vào mặt mình bằng một giáng điệu khiêu khích.

Tôi giơ tay quào không một cái. Con vật kia cũng quào trả tôi. Nổi nóng lên tôi xông mạnh vào.

Các bạn hẳn biết con vật kia chỉ là cái bóng tôi ; mà xông tới, tức là tôi reo mình vào chum nước.

May sao chum nước chỉ đầy quá nửa, tôi chỉ bị ướt một mẻ từ đầu chí cuối nhưng thoát chết.

Cậu chủ tôi thấy tôi ở trong chum nước nhảy ra ướt lướt thướt liền lấy khăn chạy lại lau khắp mình mẩy cho tôi trong lúc tôi rét run lên cầm cập.

Những sự tình nghịch của tôi như thế thường xảy ra luôn. Tôi nhớ nhất là có một lần tôi làm cho cả nhà sửng sốt.

Tối hôm ấy đương đùa ở ngoài sân, thấy ở bụi tóc tiên có vật gì động đậy, tôi liền vỗ tới ngoạm ngay vào miệng đưa về nhà.

Tôi lại hay lòng bắt chuột con... (trang 15)

Lúc ấy cả gia đình chủ tôi đều đương quây quần ở dưới ánh đèn, mỗi người làm một việc; nghe tiếng kêu chít chít, bà chủ ngừng tay khâu, ông chủ ngừng đọc báo, cậu tôi ngừng viết, cô tôi, sỏ vôi chân vào guốc, cúi xuống gậm bàn nói :

— Con mèo đen nó bắt được chuột thầy ạ !

— Chuột quái gì ! Lại tha con gì về đấy hử.

— Chuột thật thầy ạ ! Con nghe rõ tiếng kêu.

Muốn khoe khoang với mọi người, tôi vội nhả con vật ngậm ở miệng ra. Nó nhảy bắn vào chân mọi người làm sững sốt cả nhà.

— Trời ơi ! Con nhái ! Con quỷ sứ này đi bắt nhái !

Cô tôi kêu ầm lên thế rồi vừa ôm lấy tôi vừa đánh yêu.

Ông chủ tôi lấy khăn lau kính, nói một câu trước khi quay vào xem đoạn báo đương đọc dở :

— Đã bảo mà ! Chuột với bọ gì con ranh con ấy. Ông cho cứ bắt nhái, nó đái vào mắt cho thì mù.

Sáng hôm sau, con nhái tôi không buồn tìm đến nữa, thấy nằm chết ở góc nhà.

Nói thế không phải là tôi chỉ biết bắt nhái mà không biết bắt chuột.

Tôi ghét nhất là giống chuột to. Những khi thấy bóng chuột ở đâu, là tôi sẵn cho kỳ được, tôi thường ngồi hàng nửa ngày trước miệng cống chờ chúng lên, quên cả ăn, quên cả mỗi mệt.

Tài bắt chuột của tôi thường được chủ tôi đem khoe với các bạn.

Trái với anh em cùng giống tôi, cả với mẹ nuôi tôi nữa, mỗi khi vồ chuột vào tay rồi thường ghé mồm vào cắn giữa bụng nó. Thường thì một miếng như thế không đủ làm cho nó chết ngay và trái lại bị nó cong mình, cắn mạnh vào má một cái; như thế chính mình lại bị đau mà thả nó ra. Bao giờ cũng thế, khi đã vồ được con chuột rồi, tôi chỉ nhè gáy nó mà cắn. Dù có khỏe nó cũng đành thúc thủ không làm gì được tôi. Cứ như thế nhiều khi tôi lễ mễ tha con chuột gần to bằng mình và hăm cho kỳ chết rồi mới chịu thả ra.

Tôi hay bắt chuột lớn vì căm giận bao nhiêu thì tôi lại hay lòng bắt chuột con về tinh nghịch bấy nhiêu.

Tôi thấy một cái thú riêng, khi được ngậm gọn thon lớn một con chuột nhắt vào trong mồm. Giá cứ nuốt chửng một cái là hết ngay. Nhưng không, tôi lại muốn để cho nó sống, lấy hai tay tung nó lên trời như một quả quần rồi ngồi yên nhìn nó lóp ngóp bò giậy tìm đường chạy trốn.

Cứ tung như thế nhiều lần, đến khi con chuột chết hẳn hay còn thoi thóp thở tôi mới chịu thôi. Nhiều khi vì thế mà con chuột sau một lúc hồi tỉnh lại chạy đi, thoát chết.

Cả nhà chủ tôi đều lấy làm lạ về cái tính dị kỳ của tôi và thường nhắc nhở khen ngợi đến luôn.

Vì vậy tôi thường được yêu mến hơn cả mẹ nuôi tôi, bấy giờ già yếu, cả ngày chỉ quanh quẩn ở trong bếp hay nằm sưởi nắng ở góc sàn. Tôi lấy làm sung sướng những lúc chủ tôi chiều, bẻ vào lòng nung niu,

hay trong bữa ăn, thỉnh thoảng vứt cho một miếng xương.

Cứ như thế tôi sống với chủ tôi bốn năm năm. Tôi biết vậy là vì mỗi kỳ tết của người đến là một lần tôi bị một mẻ sợ đến hai ba ngày.

Không gì làm tôi hoảng hốt và kinh hãi hơn là nghe thấy tiếng pháo : những tiếng nổ inh tai nhức óc và làm đau đớn khi chạm phải mình. Lần đầu tiên tôi ngồi tạt trên mái nhà, một cái pháo đốt ở sân bắn vào mình cũng đủ làm tôi đau đớn mấy hôm.

Từ đấy vừa nghe thấy tiếng pháo là tôi đã chạy vào trong góc buồng nằm nép trong một góc, chờ đến đêm yên tĩnh rồi mới dám lần ra tìm miếng ăn. Được cái thức ăn những ngày ấy không hiếm của ngon nhưng không bao giờ tôi được ăn thích cả, vì lúc nào cũng hồi hộp lo sợ.

Có lẽ tôi có thể nói ở đời ngoài tiếng pháo ra tôi không còn biết sợ một thứ gì nữa.

Đối với loài chuột tôi ghét đã đành, nhưng đối với loài mèo của tôi, tôi cũng không có chút cảm tình nào cả. Gặp đâu tôi cũng gây chuyện đánh nhau. Cũng chỉ vì ương ngạnh thế mà tôi bị khổ sở đến gần ba tháng.

IV. — Tôi bị bắt đem bán và được gặp một người con mẹ đẻ tôi

Tình hiếu chiến nếu có ích lợi cho chủ tôi ở chỗ không có một con chuột nào dám bén mảng đến vùng

tôi ở, trái lại cũng là một tính rất xấu và hại cho riêng tôi.

Một con mèo xiêm...(tr. 18)

Vì tính ấy mà nhiều lần tôi suýt bỏ mạng. Bất kỳ, gặp một đồng loại tôi ở chỗ nào: ống máng, mái nhà, bờ tường, thành bể, là tôi xông đến ngay, bất luận phải trái, khỏe yếu thế nào, tôi cào cào cho kỳ tới tận mặt mũi đến phải bỏ chạy mới thôi.

Những cuộc ẩu đả ấy xảy ra thường ngày ít nhất cũng một hai bận.

Quyền bá chủ của nửa giầy phố ấy thuộc về tay tôi. Dân ở quanh vùng đuổi đánh tôi không được, mỗi khi thấy bóng tôi họ đều lấy sào, khua và đứng dưới đất nguyên rủa:

—Con ác miêu! Con ác miêu!

Nhưng chả bao lâu tôi gặp kẻ đương đầu

và làm tôi bị cái nạn trăm ngày phải xa cách chủ nhà, và khổ sở đến thân.

Tôi nhớ rõ hôm ấy là một buổi chiều mùa hạ, sau khi ăn cơm, tôi lên mái nhà để hóng gió. Vui chân tôi chuyển sang mái nhà bên cạnh rồi cứ thẳng đường đi mãi.

Vừa nhảy lên một nóc nhà cao, tôi chợt thấy đi đến trước tôi một con mèo xiêm rất lớn mình trắng, hai tai và bốn chân đốm nâu rất đẹp. Con vật trông thấy tôi cũng cứ từ từ tiến thẳng.

Ngạc nhiên tôi ngừng bước lại. Mọi khi bất kỳ là con mèo nào thấy bóng tôi cũng đều quắp đuôi lại mà chạy cho xa không còn dám ngừng lại nhìn kỹ nữa.

Đang này nó cứ lẳng lẳng như không biết gì. Khi nóng bốc lên, không nói một lời nào tôi xông lại đánh liền. Nó cũng hăng hái sù đuôi tiếp chiến ngay.

Chúng tôi gào thét vang một góc phố. Hai cái mình đen trắng vật lộn với nhau, không phân được rõ hai màu lông. Nhưng điều chúng tôi không ngờ là mái nhà ấy ở cuối phố và rất giốc.

Sau một hồi vật lộn, chúng tôi đều hụt chân mà lăn từ trên mái nhà cao sáu thước xuống bãi đất ở dưới. Tôi đau ê ẩm cả người nhưng cũng vùng giậy đuổi theo con trắng nó vừa mau chân chạy.

Ra khỏi bãi đất ấy nó vùng mình chạy thoát còn tôi bị ngay một cái bị úp chụp vào người.

Thì ra đã có người họ rình chúng tôi và toan bắt cả hai.

Tôi kêu gào vùng vẫy thế nào cũng không thoát cái bọc đen ấy nó bưng lấy mắt tôi.

Sáng hôm sau họ nhốt tôi vào một cái lồng chắc chắn rồi đem lên chợ, đặt vào một giỏ chó mèo cùng chung một số phận như tôi.

Tôi đương buồn rầu lo lắng thì thấy có vật gì cào sễ vào lưng liền quay lại.

Họ nhốt tôi vào một cái lồng... (trang 19)

Một con mèo nhíu thể, trắng đen, to lớn đương vây tôi lại hỏi :

— Trông anh tốt đẹp thế này sao lại bị mang đến đây !

Tôi thở giải kể rõ cảnh của tôi.

Dần dà chúng tôi thành quen và nói cho nhau hết cả tâm sự.

Khi nghe tôi kể đến quãng đời thuở nhỏ thì anh ta ngắt lời tôi và bảo :

— Thế thì anh là anh ruột tôi rồi !

Hắn kể cho tôi nghe rằng khi còn nhỏ thường được nghe mẹ kể lại rằng có lần ở cữ năm con bị vớt đi mất ba nên lần nào có chữa cũng chỉ cầu khẩn cho được đẻ ít con thôi.

Nhưng người mẹ hiền của tôi cũng chẳng sống được bao lâu sau ngày ở cữ chúng tôi. Một năm sau, một hôm chạy qua đường bà bị ô-tô đè chết.

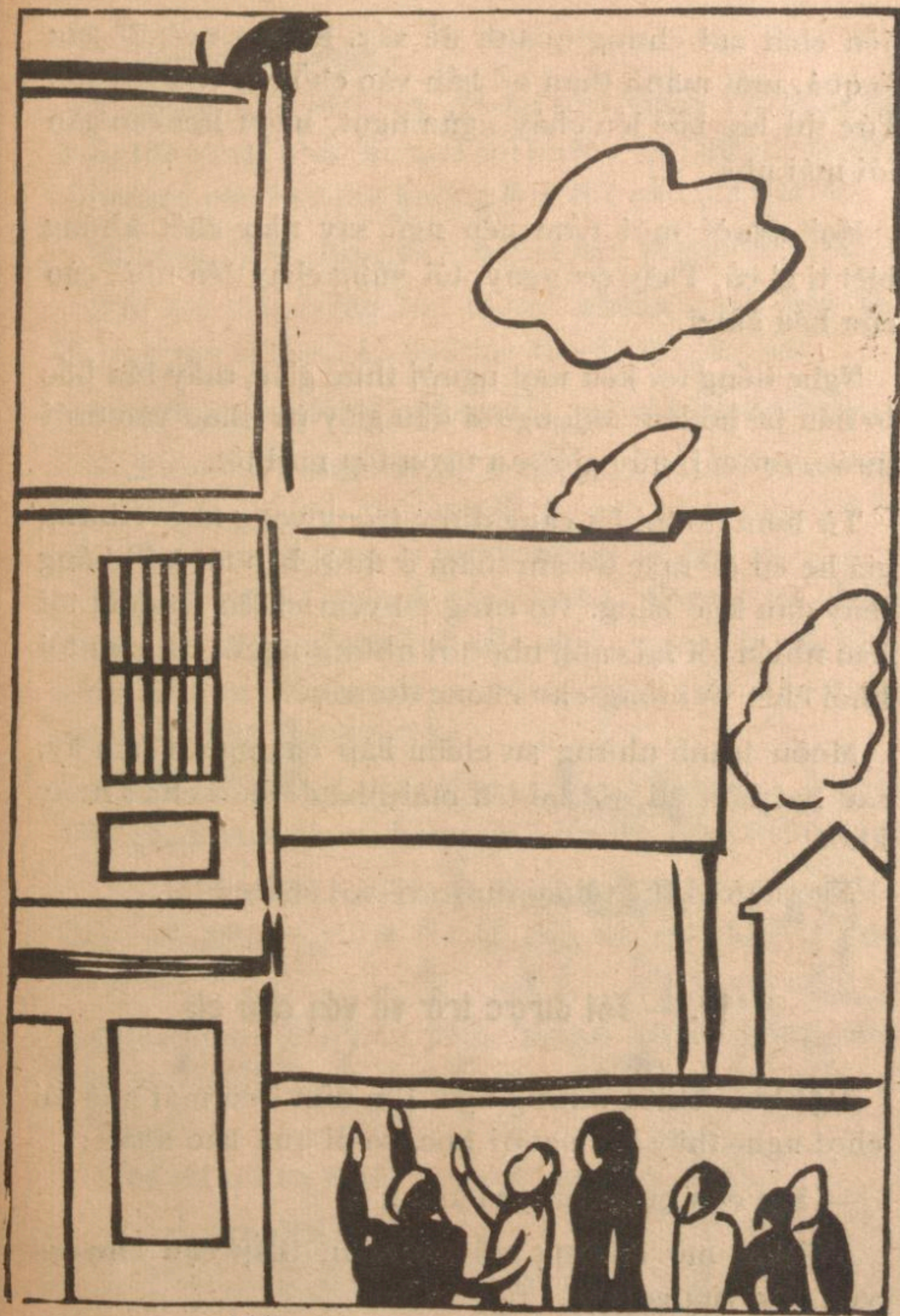
Chúng tôi đương kể truyện gia-đình với nhau thì một người đến mà cả ngã giá mua tôi là hai đồng rồi sách đi. Thế là tôi không còn bao giờ hi vọng được nói truyện với một người con của mẹ tôi nữa.

V. — Quãng đời ở nhà chủ mới : tôi cứu nhà ông ta khỏi cháy

Tôi ở nhà chủ mới có ba tháng trời nhưng sao thấy nó giải vô hạn. Nhà ông ta là nhà khách giàu nên việc ăn uống không có gì đáng phàn nàn.

Ăn xong tôi lại nằm giải ở trong bếp, không bận rộn gì đến ai và cũng không ai quấy rầy mình. Những buổi âm thầm ấy lại làm cho tôi suy nghĩ và nhớ đến gia-đình vui vẻ của chủ cũ tôi.

Hôm tôi cứu nhà người khách thoát hỏa hoạn là sau những ngày mưa tầm tã. Vì trời mưa lâu nên củi ướt. Trước khi đi ngủ, thấy bếp lò còn than bộn người nhà

Mái nhà cao quá... (trang 23)

liền chất củi chung quanh đé sấy. Không ngờ đé gần lò quá, một mảnh than nổ bắn vào chỗ củi vừa sấy nổ. Tức thì lửa bốc lên cháy ngùn ngụt, ngọn lửa cao gần tới mái nhà.

Mọi người mới nằm nên ngủ say như chết không biết tí gì cả. Thấy cơ nguy, tôi vùng chạy lên nhà, cào cửa kêu ầm ỹ.

Nghe tiếng tôi kêu một người thức giấc, thấy lửa bốc to liền tri hô lên. Mọi người đều giậy ủa nhau vào tưới nước, rút củi, nửa giờ sau ngọn lửa mới tắt.

Từ hôm đó tôi lại càng được trọng vọng hơn. Nhưng giá họ cứ đé mặc tôi âm thầm ở dưới bếp tôi lại không thấy đau khổ bằng. Họ càng âu yếm chiều chuộng tôi bao nhiêu tôi lại càng nhớ tới những người đã cứu tôi khỏi chết và mong cho chóng được về.

Muốn tránh những sự chằm bập của người nhà ấy, sau hai bữa ăn, tôi lại lên mái nhà đi chơi cho khuây khỏa.

Ngờ đâu vì thế tôi lại được về với chủ cũ tôi.

VI. — Tôi được trở về với chủ cũ

Một buổi chiều dương ngời lim dim trên mái nhà tôi chợt nghe thấy hai người học trò đi qua bảo nhau :

— Kìa con mèo đen nhà anh !

Tôi vội mở choàng mắt ra nhìn thấy cậu chủ tôi vừa vẫy vừa gọi :

— Dễ thường phải.

Mừng rỡ quá tôi chạy vội lại toan nhảy phắt xuống. Tiếc thay mái nhà cao quá tôi không làm thế nào xuống được mà cậu ta cũng không làm thế nào lên đến tôi.

Sau cậu đành đứng đấy và nhờ bạn về gọi ông chủ tôi.

Chủ tôi đến trong lúc người khách, chủ mới tôi, đương gây sự với cậu chủ tôi đồ cho tội giỗ mèo.

Sau khi nghe chủ tôi giảng giải, người khách liền bảo :

— Được rồi ! ông bảo mèo của ông, tôi bảo mèo của tôi. Biết ai phải ai trái, ông để tôi gọi nó về nhà tôi rồi ông đến xem nó theo ai thì người ấy là chủ nó.

Nói rồi người ấy gọi tôi về nhà. Nhưng tôi không nghe, sợ rằng nếu tôi về đến nhà, người ấy sẽ kiếm cách dẫu tôi đi một nơi rồi bảo rằng đi mất, nên tôi cứ ngồi chỗ ống máng mà kêu.

Thấy tôi không chịu nghe người khách gọi, chủ tôi liền phân vua với cả hàng phố, lúc ấy đứng xem đông :

— Các ông các bà làm chứng cho. Ông này với tôi ai gọi con mèo này lại thì là chủ nó rồi, không được chối cãi.

Mọi người đều bảo phải, người khách cũng chịu, tức thì mỗi người đứng sang một đầu nhà cùng cất tiếng gọi.

Nhẽ tất nhiên là tôi theo về bên chủ cũ tôi.

Mọi người đều reo lên :

— Thôi đích của ông này rồi.

Lúc bấy giờ không ngần ngại, thấy chủ tôi với cậu con căng vạt áo ở dưới đất tôi liền nhảy phắt xuống và được đưa về nhà.

Bây giờ cùng với tuổi già tinh ương ngạnh kia cũng nhụt dần nhờ sự từng trải. Mỗi lần tôi nghĩ đến không khỏi rung mình và cảm ơn sự may mắn đã khiến cho tôi được chỗ yên vui cho bổ cảnh gian lao thuở nhỏ.

l'utile et de la beauté
 mille exemplaires
 Hanoi le 2 mai 1941
 Le Directeur de l'Imprimerie Tang Ba

Phan Hưu Khanh

GIẢI TRÍ

I

Ô CHỮ QUẢ TRÁM

(Ngang dọc giống nhau)

- o — Đọc lên có nghĩa bảo lùi ra.
- o o o — Một đồ dùng của người thợ mộc.
- o o o o o — Mạnh.
- o o o — Trên em.
- o — Đọc lên có nghĩa là con vật có râu.

II

ĐOÁN CÂU

m T chân

huyền
huyền
huyền
huyền
huyền

VÔNG

Là câu gì?

III

TIẾNG ĐỒNG ÂM

Tìm một tiếng có nghĩa là:

- Một thứ giấy ở đèn;
- Cất kín đi một chỗ không cho ai biết;
- Vết tích còn để lại;
- Một thứ đồ dùng nhỏ để in.

Là tiếng gì?

Xem lời giải ở dưới

I

II

III

C

C U A

C U Ò N G

A N H

G

EM BÉ TÊ CHÂN

NĂM TRÊN VÔNG

DẤU

GIẤU

SÁCH HOA XUÂN

CỦA TUỔI TRẺ

Loại sách giải trí có ích viết riêng cho các em nhỏ

14 — Phố Blockhaus Nord — Hanoi

ĐÃ XUẤT BẢN

1. Một đêm trong rừng
thăm (hết)	18. Trò quỷ thuật
2. Cậu bé làng Ủng (hết)	19. Ông bụt chùa vàng
3. Sóng gió (hết)	20. Mười nàng tiên
4. Hộp sữa đồ (hết)	21. Hàn thực
5. Gan trắng sẫm (hết)	22. Cù không cười (hết)
6. Cô bé quay tơ (hết)	23. Đứa bé bỏ rơi
7. Mô côi (hết)	24. Thạch Sanh (hết)
8. Truyện con thỏ (hết)	25. Cái tranh
9. Mối tử thù	26. Cái đèn thần (hết)
10. Vui chơi ca mùa	27. Có ngày mai
11. Thầy cai Tò-lăng dít	28. Cô bé gan dạ
12. Lam-sơn họp mặt (hết)	29. Sọ dừa
13. Ba con chim	30. Vui chơi ca mùa
(cuốn thứ hai)
14. Cái sắc biến hình (hết)	31. Baden Powell
15. Alibaba (hết)	32. Yêu trẻ
16. Lòng trẻ (hết)	33. Con mèo đen
17. Vua Bà (hết)	

ĐƯƠNG IN :

34. Bước đời niên thiếu của Edison

GIÁ MỘT HÀO MỘT CUỐN

Imp. Trung Bac, 107, Rue des Voiles, Hanoi